

A herpes simplex vírusfertőzés szerepe a meddőség kialakulásában 1. rész

MÉSZÁROS GYULA DR.

*Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika, Szegedi Tudományegyetem
Szent-Györgyi Albert Orvosi és Gyógyszertudományi Centrum, Szeged*

BEVEZETÉS A meddőség a világ legalacsonyabb, illetve legmagasabb születési arányt mutató országaiban is egyaránt hasonló gyakorisággal előforduló gond. Sterilitás – amikor az utód születése csak orvosi segítséggel lehet – a párok körülbelül egy százalékában figyelhető meg. Infertilitás miatt – amikor rendszeres nemi élet mellett egy éven belül nem következik be fogamzás – a gyermeket várók 8-10%-a fordul orvoshoz. A meddőség oka 30-35%-ban a férfiaknál, 40-45%-ban a nőknél mutatható ki. A meddő párok aránya 15-30%. A leggyakoribb kiváltó tényezők a hormonális eltérések és a fertőzések. A meddő párok 20%-ában az okot nem sikerül tisztázni (ismeretlen eredetű meddőség, unexplained infertility).

MEDDŐSÉG ÉS A HSV-FERTŐZÉS Az utóbbi évtizedek kutatásai megváltoztatták a fertőzéses eredetű meddőségről alkotott elképzeléseinket. Mind gyakrabban kerülnek látóterbe korábban nem vagy csak nehezen igazolható fertőzések. A mára jól kezelhető, nemi érintkezéssel átvihető bakteriális fertőzések mellett előtérbe kerülnek a különböző vírusfertőzések által kiváltott eltérések. Ezek közül az infertilitás kialakulásában a nemi szervekben kimutatható humán papilloma vírus, az Epstein-Barr-vírus, a cytomegalovírus és herpes simplex vírusok (HSV 2) esetén az utóbbi szerepét sikerült legtöbbször igazolni. A HSV-fertőzés megoszlása a két nemből nem egyforma; a férfiről a nőre történő átvitel gyakrabban fordul elő. A fertőzésnek két fő formáját különíthetjük el. A jellegzetes tünetekkel járó esetekben a kiújulás lehetősége nagyobb, és a fertőzőképesség kifejezettebb. A könnyebb felismerhetőség időben elkezdett, sikeres kezelést eredményezhet. A tünetmentes forma fő veszélye éppen a nehéz felismerhetőség és a kisebb fokú, de tartós szórás.

Levelezési cím:

Dr. Mészáros Gyula
Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika
Szegedi Tudományegyetem
Szent-Györgyi Albert Orvosi és Gyógyszertudományi Centrum,
6715 Szeged, Semmelweis u. 1.
Távbeszélő: (36 62) 545493 Távmásoló: (36 62) 545711

A meddőség miatt vizsgált nők esetében a nyakcsatorna nyakjából a HSV 4-5%-ban volt kimutatható. Bár a vírus jelenlétében a nyakcsatorna nyakjának sűrűsége fokozódik, ez nem befolyásolja a spermiumok áthatoló képességét (penetranciáját). A felismert fertőzések kezelése a születendő magzatra jelentett veszély miatt ajánlatos. Infertilis nők menstruációs váladékában viszont 55%-ban észleltek HSV-t, és ugyanezen nők társainak ondójában 24%-ban fordult elő a kórokozó. A vírusellenes kezelés utáni növekvő fogamzási gyakoriság biztató jelnek tekinthető. A gyermektelenség miatt vizsgált férfiak esetében, amennyiben az ondóban emelkedett számú fehérvérsejtet találunk igazolt bakteriális fertőzés nélkül, elsősorban HSV-fertőzésre kell gondolni, a vírusvizsgálatot és pozitív esetben a kezelést ajánlatos elvégezni.

SZERKESZTŐI MEGJEGYZÉS (PROF. DR. BÓRZE PÉTER) A nemi szervi herpes simplex vírusfertőzés (HSV) egy nemi érintkezéssel terjedő betegség, melyet a HSV 1 és HSV 2 okoz. A lakosság 5-10%-ában fordul elő tüneteket okozó HSV-fertőzés, a tünetmentes fertőzések – ellenanyag pozitív nők – száma ennél lényegesen nagyobb. A HSV-fertőzések elterjedtsége fokozódik; számítások szerint a tizenévesek egyötöde fertőzött, és a életkor előrehaladásával is gyakoribb.

A herpes simplex vírusfertőzések jól ismertek a nőgyógyászok előtt. Az utóbbi időben azonban – elsősorban a molekuláris biológiai vizsgálmódszerek elterjedése miatt – számos új, gyakorlati jelentőségű megfigyelés látott napvilágot. Ezek közül az egyik legfontosabbra, a HSV-nek a fogamzási nehézségekben játszott szerepére hívja fel a figyelmet Mészáros Gyula dr. Az ismertetés két okból is gyakorlati jelentőségű: 1. a HSV-fertőzések szerepe ebben a vonatkozásban nem eléggé ismert, és 2. a betegség megfelelő kezelésével elősegíthetjük a fogamzást. Feltételezhetően a legtöbb HSV-fertőzöttséggel összefüggő fogamzási zavar nem kerül felismerésre, és ezért az ún. nem ismert meddőség csoportjába sorolják. Erre mindig gondolni kell. HSV-vizsgálattal könnyen kimutatható a vírus jelenléte, és megfelelő vírusellenes kezeléssel ezeknél az asszonyoknál is elősegíthetjük fogamzásukat.